

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.
 Censurati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, do 30 m/m višine dalje kupčijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K.
 Zensitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.
 Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritlično. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
 v Jugoslaviji:
 celoletno naprej plačan . . . K 300—
 polletno 150—
 3 mesečno 75—
 1 25—
 V inozemstvu:
 celoletno K 480—
 polletno „240—
 3 mesečno „120—
 1 „40—
 Pri morebitnem povzraščanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno ~~nov~~ po nakaznici.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisano in zadostno frankovano.
 Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1'20 K
 Poštnina plačana v gotovini.

Nemci v Sloveniji.

V »Deutsches Volksblatt«, ki izhaja v Novem Sadu, odlagajo Nemci iz Slovenije svoje pritožbe, v katerih trdijo, da silno trpé pod nasilnosti Slovencev in se branijo očitanega jim pangermanizma in irredentizma.

Ker je beogradska »Pravda« nasvetovala novosadskemu nemškemu listu, da naj ne sprejema več nemških dopisov iz Slovenije in se ne zavzema dalje za te Nemce, so poslali nov dopis, in »Deutsches Volksblatt« ga je pred časom že objavil.

Hvalijo se Nemci iz Slovenije s svojo kulturo, ki je vplivala na Slovence, skušajo ovreči razne obdolžitve, končno pa vabijo Srbe, naj si pridejo ogledat razmere v Sloveniji, pa bodo videli, kako neizmerno trpe Nemci pod Slovenci. proti čemur bi morala nastopiti centralna vlada. Da bi nemško vabilo bolj držalo, hvalijo Srbijo, da je kot moderna in svobodoljubna država uživala doslej najboljši sloves.

Naš odgovor je kratek: Avstrijski režim nas je hotel potisniti popolnoma pod nemški jarem. Kdor bi se šolal, bi postal odpadnik, drugo ljudstvo bi predstavljalo »windische Trottel«. Koroška in Štajerska vam to izpričujejo v obilni meri. Globoki narodni zavesti Slovencev in zdravemu odporu s strani napredniakov med našim ljudstvom se je zahvaliti, da niso bili ponemčevalni uspehi še večji. Nemci so hodili ošabno, z glavo pokonci med nami. Sedaj bi se radi zopet postavili nad nas in kličejo celo Srbe na pomoč. Ali Srbov ne bo ostanejo torej Nemci lepo med nami, navezani na slovenske razmere.

Zato jim svetujemo, da naj se lepo prilagodijo tem razmeram in molče. Kajti v nobeni drugi državi se z manjšinami ne postopa tako kulantno, kakor v jugoslovenski državi. Madžari udrihajo po manjšinah po azijski, Italijani so nagnali na Slovence fašiste, ki jih hočejo iztrebiti z ognjem in mečem, enako divje besnijo Nemci proti koroškim Slovincem. Nemške besnosti proti koroškim Slovincem naj imajo Nemci v Sloveniji pred očmi, potem pa naj primerjajo svoje življenje in ono koroških Slovencev. Avstrija je barbarska, Jugoslavija

pa svobodoljubna država. Zato svetujemo Nemcem previdnost pri svojih pritožbah, kajti slovenska potrpežljivost je sicer velika, ali neki dan bi vsled nemškega izzivanja mogla priti do svojega konca!

Sicer pa priporočamo našim Nemcem, naj se vzgledujejo v svoje rojake v Sremu, Bački in Banatu, ki so se popolnoma prilagodili novim razmeram ter na svojem shodu v Karlovem Selu v Banatu podali slovesno deklaracijo:

»V svečanostnem trenutku smo prisegli, da se bomo ravnali po geslu »vestoba državi in narodu«, da bomo služili državi, v kateri bomo skušali uveljaviti na najizdatnejši način vse naše darove, in da bomo vse naše dejanje in nehanje podrejali splošnemu blagru. Ni res, da bi zasledovali separatistične cilje. Ni naš cilj, da bi se separirali, marveč naš smoter je, da se pridružimo celoti kot katere živ člen se mi čutimo. In ker je naše uverjenje, da more celota uspevati samo, ako so udje zdravi in za delo sposobni, smatramo, da služimo ne samo našemu nemškemu narodu, marveč tudi naši državi, ako se trudimo v smislu časovnih razmer vzdržati in razvijati naše nemške samobitnosti. Globoka hvaležnost je napolnila naša srca, da je tem načelom dala izraza ne samo prestolna beseda, marveč tudi številne druge izjave z najvišjega mesta, zato je iskrena in gorko čuteča potreba našega srca, da izrazimo temu najvišjemu mestu v naši domovini svojo neomajno in neomahljivo zvestobo.«

Priporočamo jim, naj se ravnajo po besedah nemške nacionalnega voditelja ing. Reinholda Högna, ki je na istem sestanku pozival vse prisotne, naj se po devizi »Zvestoba državi in narodu« v vernosti in zvestobi pokoré jugoslovenski kraljevin, ki je dovolila in priznala Nemcem svobodo, o katerih pod madžarskim gospodstvom niso smeli niti sanjati.

Ako bodo našim Nemcem vzgled in vzor patriotizma njihovih rojakov v Banatu, Sremu in Bački, potem smo prepričani, da bodo zavladovali tudi med našim narodom v Sloveniji in med onim maloštevilnim nemškim življenjem, ki je še ostalo na naših tleh, res prijateljski odnosaji.

Zelena knjiga.

Italijansko zunanje ministrstvo je predložilo parlamentu »zeleno knjigo«, v kateri so zbrani diplomatski dokumenti, ki se tičejo rapsalske pogodbe. Knjiga obsega 101 listino.

Prvi dve listini vsebujeta poročilo o sejah med ministrom Scialojem in gg. Pašićem in Trumbićem, ki so se vršila maja mesca 1920 v Palanči. Iz teh listin je razvidno, da so jugoslovenski zastopniki zahtevali takrat kot mejo Wilsonovo črto; Italiji so priznavali suverenost nad luko Barošem in nad železnica; dalje so zahtevali vse kvarnerske in dalmatinske otoke brez izjeme, predlagali so avtonomijo za Zader in zahtevali, naj Italija prizna priključitev Črne gore h kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev, dne 15. maja je minister Scialoja naznanil, da so pogajanja vsled tedanje krize v italijanski vladi odgodena. Dne 28. junija 1920 je brzojavil grof Sforza italijanskemu zastopniku v Beogradu, da presoja Italija jadransko vprašanje zelo zmerno, toda ima razlog, biti v skrbeh glede zadržanja Jugoslovenov. Dne 7. julija sta Millerand in Lord Curzon obljubila, da bosta Beogradu priporočala mir. Dne 13. julija je grof Sforza brzojavil italijanskemu zastopniku v Beogradu, da je angleški poslanik v Rimu vprašal pri italijanski vladi pojasnila glede D'Annunzijevih priprav za pohod v Črnogoro in Albanijo. Sforza je tudi obvestil zastopnika v Beogradu, da ga je Trumbić obiskal v Spai in da mu je on priporočal, naj jugoslovenska vlada odvrca vse nastope, ki bi mogli pokvariti dobre odnose med obema državama. Dne 21. julija je grof Sforza brzojavil iz Rima italijanskemu zastopniku v Beogradu vsebino svojih pogovorov s Trumbićem v Spai. Poslanik Imperiali je brzojavil 28. julija 1920 v Rim, da je Lord Curzon izjavil, da prepušča Italiji in Jugoslaviji, naj se neposredno sporazumeta, in da nima namena posredovati. Dne 16. septembra je dobila vlada brzojavko iz Beograda, v kateri je bilo rečeno, da je beogradska vlada pripravljena se zopet pogajati. Minister za zunanje stvari je opozoril v odgovoru, da se pogajanja morajo vršiti v Italiji in da Italija zahteva pred vsem resne meje

na suhem kot neobhodno državno potrebo. Grof Bonin Longaro je brzojavil 22. septembra iz Pariza grofu Sforzi vsebino pogovora, ki ga je imel z Millerandom. Millerand je takoj odobril stališče Italije glede meje pri Snežniku in je poslal v Beograd brzojavko, v kateri je zagovarjal italijanske zahteve. Tudi minister Leygues je izjavil grofu Boninu Longareju, da hoče pokazati svoje prijateljstvo nasproti Italiji ne le z besedo, temveč tudi z dejanjem, kajti francoska vlada bi rada videla, da bi bilo ta spor rešen. Dne 25. septembra je prišla brzojavka iz Beograda, ki je naznanjala, da je beogradska vlada protitemu, da bi se pogajanja vršila v Italiji, ker se boji incidentov. Grof Sforza je odgovoril, da je vsak incident izključen in da vstraja pri svojem predlogu, da naj se pogajanja vršijo v Italiji. Dne 22. oktobra je grof Sforza brzojavil italijanskemu poslanikoma v Londonu in Parizu, da namerava povabiti Jugoslovene k direktnim pogajanjem in je prosil, da naj to sporoče angleški oziroma pariški vladi. Obenem naj izrazijo željo, da naj bi se Jugoslovenci pozvali na takojšnjo izpraznitev Koroškega.

24. oktobra je poslanik Bonin brzojavil, da mu je g. Leygues odgovoril, da bo deloval v zahtevanem smislu. Leygues mu je izrazil svoje zadovoljstvo zaradi zopetnega začetka pogajanj.

31. oktobra je brzojavil grof Sforza pariškemu in londonskemu poslaniku glavne točke italijanskega programa za pogajanja. Istega dne sta izročila poslanika Bonin in markiz Imperiali predsedniku poročilo g. Giolittija, ki je izrazil upanje, da bodo zavezniški učinkovito posredovali v Beogradu, da se doseže oni pomirljivi mir, ki je tudi v interesu Evrope. Londonski poslanik je brzojavil 1. nov. 1920, da je Lord Curzon vprašal za točne podatke o italijanskih zahtevah, ker se ne more obvezati na posredovanje, preden ne spozna vsega načrta. 2. novembra 1920 je javil grof Bonin iz Pariza, da ga je g. Millerand zagotovil o svoji vroči želji, da bi prišlo do sporazuma, in tudi izrazil dvom, da bi se moglo v Washingtonu oporekati zahtevani meji na Snežniku. Londonski poslanik je

brzojavil dne 4. novembra vsebino svojega pogovora z Lloydom Georgeom. Ta mu je izjavil, da polaga veliko važnost v utrditev italijansko-angleškega prijateljstva. Dne 4. novembra je poslal grof Sforza vsem evropskim poslanicim v Washington okrožnico, v kateri je naznanil predstoječi začetek pogajanj z Jugosloveni in dejal, da se bodo vodila v smislu popustljivosti, toda z odločnim namenom, da se zagotove Italiji njene naravne meje. Dne 4. novembra je markiz Imperiali brzojavil iz Londona, da je Lloyd George sporazumno z lordom Curzonom brzojavil v Beograd v smislu ital. želja. Enako je javil tudi grof Bonin iz Pariza glede Francije. Dne 10. novembra je Sforza brzojavil Giolittiju, da je vsled odločilnih italijanskih zahtev Trumbić izjavil, da sprejema mejo na Snežniku, neodvisnost Reke in njeno zvezo z Italijo, razen tega priključitev Zadra, Lošinja, Cresca, Lastove in manjšin otokov k Italiji. 12. novembra je bila pogodba podpisana in minister zunanjih stvari je to naznanil diplomatskim zastopnikom v inozemstvu, poudarjajoč, da je s to pogodbo doseženo ujedinenje domovine v njenih polnih mejah in da se je ustvarila podlaga za vzajemno sodelovanje z Jugoslavijo. Zelena knjiga vsebuje besedilo pogodbe, podpisane v Rapallu proti povrnitvi Habsburžanov in besedilo odloka o imenovanju komisije za izvršitev rapsalske pogodbe. Končno so objavljena poročila raznih zastopnikov v inozemstvu, ki javljajo, da je sklenitev pogodbe naredila povsod dober vtis.

Politične vesti.

== Razdelitev države v oblasti. Beograd, 23. junija. Danes popoldne so se vršila konferenca predstavnikov skupin vladne večine. Na konferenci se je razpravljalo o členih 95 in 135. Konferenca se je sporazumela glede stališča čl. 135 tako, da vsi narodna skupščini v roku od treh mesecev po sprejetju ustave zakon o oblastih. Ako bi v tem roku ne mogla narodna skupščina ustvariti zakona, potem ga ustvari zakonodajni odbor v roku od dveh mesecev, ako bi bilo tudi to nemogoče, potem ga vsi v vladi v roku enega meseca in sicer ne kot zakon, ampak kot naredbo. V tem slučaju se razdeli Hrvaška na štiri oblasti. Konferenca nadaljuje jutri dopoldne svojo sejo.

Dr. Ravnihar:

V Lille.

V nedeljo, 14. maja je bilo telovadišče odmenjeno tekmar, popoldne je bila izkušnja za javno telovadbo. Tekme so se vdeležili tudi Čehi ter, kakor že povedano, odnesli prvo darilo. Žal, da Jugosloveni zaradi skromnih, nam na razpolago danih sredstev svojih izbornih telovadcev in telovadič nismo postavili na telovadišče v Lille. Nobenega dvoma ni, da bi popolnoma enakovredni stali ob strani čeških Sokolov. Češko odposlanstvo je šlo do sto oseb, ne glede na člane pariškega Sokola, ki se smatrajo za del Unije. Češka moška in ženska vrsta sta nazorno podali neovržno izpričevalo neprekosljivosti sokolskega telovadnega sistema. Poleg njih je vsa druga telovadba stopila v ozadije. To so privedli tudi dobro občutili, saj so ob javni telovadbi pred belgijskim kraljem Albertom in pred predsednikom republike ter drugimi odličnimi gosti pustili v prvi vrsti nastopiti Sokole. Zapostavili so jim celo svoje proste vaje, ki jih je izvajalo nad 4000 gimnaziov.

Opis tehnične strani javne telovadbe prepuščam spretnjšemu peresu. Bilo je impozantno, toda pogršel sem one preciznosti, točnosti, discipline in strumnosti, kakor smo vajeni teh lastnosti pri naših boljših nastopih, da ne govorim o praških vsesokolskih zletih. Vtisk kviri že, da ima vsako društvo svoj telovadni krog, navadno nastopajo

kar v društvenem kroju. Nastop jim je nekako ležeren, dasi mu ni odrekati elegancije in gracioznosti. So med njimi izborni telovadci, akrobati, tudi posamezna društva so n. pr. v prostih vajah nastopila brezhibno, toda skupnemu nastopu nedostaja enotnega duha. Francozi smatrajo svoje gimnaste za večalmanje sportna društva, kot nekako pripravnico za vstop v armado. Visoka ideja, da naj telovadna društva, namenjena vsemu narodu, služijo v telesno, navedeno in umstveno vzgojo tega celokupnega naroda, ni tako preglatno izražena v njih delovanju, kakor pri nas ali pa pri Čehih. Vendar je opaziti, da polagoma prihaja spoznanje o vrednosti narodove vzgoje po Tyrševem sistemu. Bolj in bolj se mu približujejo in ni več daleč čas, ko bo naš sistem triumfal tudi v neslovenskih narodih.

Ze iz tega razloga je važno, da medsebojno posečamo svoje prireditve. So pa ti poseti pomembni tudi s političnega vidika. Neizmerne važnosti se mi vidi, da spoznavajo nas in kulturno naše delovanje. Žal, da smo bili ta moment v preteklosti vse preveč zane-marjali, zato nas niso poznali, kajli že da bi nas vpoštevali. To je bil na Pariški mirovni konferenci velik minus na naši strani. Ime »Čeho-Slovake« je na ustnih vsakega izobraženca, bodisi v Franciji, ali Angliji, bodisi drugod. Poznaajo pač Srbe, Hrvate nekotiko, o Slovincih pa nimajo niti pojma.

Toda zanimivo je, da dandanes poznajo »Jugoslavijo« ter da jim je

bil naziv »Jugoslaves« gladko na jeziku. Smelo trdim, da uživamo ves respekt, več kakor ga zaslužimo. Zato smo se s ponosom predstavljali za Jugoslovene in vselej smo imeli vtis, da nas smatrajo za vpoštevanja vredne činitele. Tako v Franciji in Švici, kakor tudi v Nemčiji in v Nemški Avstriji. Francoski politiki so mi zatrjevali, da jim je imponiralo, da je prav Jugoslavija s svojimi pripravljanimi divizijami propečila povratek cesarja Karla; da se nam je posrečilo to, česar vsa ententa ni mogla preprečiti na Grškem. Se enkrat torej poudarjam, da je velikega pomena, ako se damo spoznavati na mednarodnih popriščih ter da so morebitne materialne žrtve, ki jih doprinesmo v ta namen, le dobro naložen kapital.

Belgijskega kralja Alberta, svoje-ga najintimnejšega zaveznika, kakor ga je nazval predsednik republike Millerand, so sprejeli z vsami njegovemu kraljevemu dostojanstvu primernimi častmi. Prevladuje vojaški značaj tega sprejema. Mnogo artilerije, kavalerije in pešpolki v poljski uniformi s čeladami na glavo. S citadele grme topovi, godba igra menaje belgijsko himno in Marselliseo, v gostem špalirju stoje občinstvo pa ploska in vika tako navdušeno, da misliš, da pozdravljajo lastnega suverena: »Vive l'empereur!« . . . Kralj Albert je simpatične znanjosti in prijaznega občevanja. Angleške krvi ne more prikriti. Visoka, sloka postava tiči v vojni uniformi. Z rdečeličnega, dobrodušno so

smehljajočega obraza, ki ga obdajajo svitlo - plavi lasje, te prijazno motrijo modre oči. Njegov glas, ko je na banketu govoril, je doneč in senoren.

Z nič manjšimi častmi niso sprejemali predsednika republike Milleranda. Poleg kralja Alberta majhna postava ti po vsej zunanosti napravi vtisk velike energije. Bujni sivi lasje so po konci počesani nad visokim čelom. Za črno obrobljenim ščepalnikom živahne črne oči izražajo neobčajno inteligenco. Govori počasi, poudarjajo vsako besedo, kakor bi hotel, da se ti za večno vtisne v spomin.

Lep je bil prizor, ko smo na telovadišču sprejeli to dvojico s številnim spremstvom. Ob vstopu sta se razpostavila odbor Unije ter zletni odbor. Poleg teh korporacij smo stali predstavniki došlih odposlanstev. Od vstopa do tribun pa so v lahmem vetru vihrali prapori telovadnih društev, bilo jih je do 250. Na telovadišču, kjer se je izvršila ceremonija predaje zveznega praporja po odposlanstvu mesta Nice, sta visoka gosta ostala nad eno uro. Tu je izpregovoril tudi Millerand, ki je v svojem govoru med prijatelji Francosov naštel tudi nas Jugoslovene. Gostje na častni tribunski so si dali predstaviti načelnika COS br. dr. Vanička (moniteur général je njegov francoski naslov) in načelnico sestro Malo.

Po javni telovadbi je bil obhod. Tudi izpreveda si ne smemo tako predstavljati, kakor smo n. pr. občudovali v Pragi. Razdelili so nas na tri oddelke, ter vsakemu odkazali posebno

routo po mestu. Na čelu vojaške godbe, igrajoče značilne francoske koračnice v tempu hitre polke. Temu primerno je treba korakati kratkim brzim korakom. Pred prefekturo nam je mestna občina iz dveh velikih nastavljenih sodov nudila kozarec duhtečega francoskega vina. Tu je bil razhod. Sokoli pa smo prepevali svoje sokolske koračnice v sklenjenih vrstah korakali do svojega izhodišča.

Občinstvo, ki nas je tekom treh dni imelo priliko spoznavati, in spoznalo tudi sokolsko delo na telovadišču nas je burno pozdravljalo. Poleg viharne ploskanja si čul navdušene izkriče vseh mogočih niansah. Z vseh oken in balkonov pa mahanje z zastavami in z robc. Dali so nam vedeti, da so ponosni na naše prijateljstvo in — zavezništvo.

Večerne prireditve so bile vredne pogleda. Na telovadišču so gimnasti na štirih visokih odrih v kostumih predstavljali plastične skupine, bojne igre in staro - francoske plesne oblike karakteristični godbi z mehom in na gosli. Tudi ženske figure so pri tem igrali — gimnasti. Ženska telovadba pri njih menda sploh ni razvita. Žal, da razsvetliava ni bila tako ugodna, da bi poedine skupine prišle prav do veljave. Morali smo jih ogledati od blizu. Nastopila so posamezna društva, ki so v teh prireditvah tekmovala med seboj. Razsodniki pa so jim prisojali cene.

V najlepši harmoniji smo zaključili slavnost, dneve. Za drugo leto nas

== Pokrajinske vlade v likvidaciji. Dopisnik »Novosti« doznav, da bodo dosedanje pokrajinske vlade po proglasenju ustave in statu demisionirane izvedle likvidacijo dosedanjega sistema in prenesle svoj delokrog na oblasti. Vseh oblasti v naši državi bo 20, od katerih bo imela vsaka 7 ali osemstošot prebivalcev. Mesta, ki imajo več, kakor 100.000 prebivalcev, bodo tvorila posebno oblast. V Zagrebu bo dvojne oblasti uprav, za mesto Zagreb in za zagrebsko oblast. Vsa Hrvatska bo razdeljena v štiri oblasti: zagrebsko, osječko, karlovaško in sremsko. Srbija bo razdeljena na osem, Slovenija na dve oblasti, Črna gora pa bo oblast zase.

== O redu in spoštovanju države. Beograd, 23. junija. Danes se je vršila pri ministru za konstitucijo Trifkoviću seja predstavnikov vseh parlamentarnih skupin o nameravani naredbi o redu in spoštovanju države. Večina poslancev se je izrekla proti naredbi.

== Socijalni demokrati in glasovanje za ustavo. Beograd, 23. junija. Jutri dopoldne se vrši seja socijalnodemokratskega kluba, ki bo sklepala o glasovanju soc. demokratičnih poslancev za ustavo.

== Jadranska likvidacija. Pod tem naslovom napada »Resto del Carlino« v dolgem članku zastopnike italijanske vlade, ki so sklenili v Rapallu tajno pogodbo glede Reke oziroma luke Baroš in pravi, da jugoslovenska ustavotvorna skupščina vključuje svoje zahteve ministru Sforzi in Bonomijski ne ratificirala rapalske pogodbe. List pravi, da ratifikacija s strani regenta Aleksandra nikakor ne zadostuje. Nadalje konstatira, da je od treh jugoslovenskih delegatov, ki so polnomočno podpisali rapalsko pogodbo, le še dr. Trumbić pri življenju, ki se je po izjavi za glasovanje proti ustavi. Ker Jugoslaviji še ni zagotovljena ustava, pravi list, je Italija brez potrebnih garancij, ki nam jih more dati le ratifikacija s strani jugoslovenskega parlamenta.

== Diplomatski stiki z Madžarsko. Dne 22. t. m. je ministrični predsednik Pašić sprejel madžarskega poslanika, ki ga je naprosil, da bi mogel kmalu predložiti regentu svoja akreditivna pisma.

== Odmevi dr. Wilfanovega intervjuja. »Il Piccolo« od 21. junija posveča dr. Wilfanu za oziroma na njegov intervju z rimskim člankarjem kar cel uvodnik. Sila je razburjena »Piccolo« in na dr. Wilfana meče očitek za očitkom, da bi zmanjšal upliv resnice, sila neprijetnih resnic, ki jih je povedal dr. Wilfan v omenjenem intervjuju. Jezo dela človeka slepega in to se vidi tudi pri »Piccolu«, ki očita dr. Wilfanu nič manj kot avstrijskanstvo. Čujte in strmite zakaj! »Piccolo« pravi, da je bila stara avstrijska posebnost, Janovo lice v politiki. In to da dela dr. Wilfan, ki pa da čisto pozablja, da rode novi

boji nova orožja in da je za sedanjo dobo dunajska politika zastarela. Ali »Piccolo« ima smolo in prav nerodno pričuje oni del Wilfanove izjave, v kateri pravi, da ne more Jugoslavija nikdar pozabiti na 600.000 svojih bratov, ki so pod Italijo in da se more zategadelj revidirati rapalska pogodba. Za boga miloga kje je »dolžnost« v politiki dr. Wilfana, naj nam pojasni »Piccolo«! Nato se jezi »Piccolo« ker je dr. Wilfan imenoval Trst »vase« in ker je povdarjal pravico slovenskega zaledja. Vse to je »Piccolo« parodira. »Piccolo« je torej sila nejevoljen in zato ni čuda, če se na konec privoščil parodika, spojez z grožnjo. Čisto v duhu fašistov pravi namreč: Slovani apelirajo na silo. Dobro, toda ne čudite se, če jo doživite. Opomin »Piccola« je odveč, ker naši so to znali preje, predno so šli v volitve. Sedaj ve to že ves svet. Ker dragi »Piccolo« ekstremni nacionalisti niso samo med Slovenci, prav radi prehajajo tudi v uredništvo »Piccola«, vsaj njegov uvodnik dokazuje to.

== Radi Reke in luke Baroš je govoril v laškem parlamentu nacionalist Federzon. Po daljši obsodbi laške zunanje politike, ki je vedno bolj brezsmiselna napram francoski in angleški, je prešel na vprašanje Reke in Dalmacije. Pri tem je govoril o nasiljih, ki da jih vrši jugoslovenska oblast nad Italijani, ki so ostali v jugoslovenskem ozemlju. Zato zahteva, da ne izprazne laška vlada 3 cone Dalmacije, dokler ne poskrbi jugoslovenska vlada za zadostna jamstva, da bodo sigurni Italijani, ki ostanejo pod Jugoslavijo pred vsakim nasiljem. Zahteva gospoda Federzona je čisto odveč, ker pri nas so zakoni in red najboljši jamstvo. Jugoslavija namreč ni dežela anarhije, kakor je to blažena Italija.

== Poljski budget. Poljska vlada bo v kratkem predložila budget za leto 1921, ki izkazuje 79 in pol milijard mark potrebnih. Do konca aprila t. l. je bilo v Poljski za 87 milijard poljskih mark v prometu.

== Nova kolonialna politika Francozke. Minister za kolonije je predložil francoskemu parlamentu nov projekt zakona, po katerem se ustvari nova baza za francosko kolonialno politiko. Uprava kolonij se bo po tem načrtu uredila po angleškem sistemu.

== Italija obljublja svojim uradnikom zvišanje plač. Iz Rima poročajo, da pripravlja vlada nove reforme in zvišanje plač svojim uradnikom. Ta povisek plač bi obremenil državo za 900 milijonov lir letno.

== Pristop češkoslovaških komunistov v tretjo internacionalo. Iz Moskve poročajo: Stališče češkoslovaških komunistov se smatra za jedno izmed najvažnejših vprašanj izvrševalnega odbora tretje internacionalne. Češki komunisti so sprejeli vse točke za pristop v tretjo internacionalo. Češka komunistična stranka šteje okrog 400.000 organiziranih delavcev, a doslej nima mogočnega vpliva na delavstvo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Pokopan plebiscit na Stajerskem.

— d Gradec, 23. junija. Na današnji seji stajerskega deželnega zbora je bil dr. Rintelen ponovno izvoljen za stajerskega deželnega glavarja. Krščanski socialci so dobili tudi prvega namestnika deželnega glavarja, za katerega je bil izvoljen dr. Ahrer. Nato se je na seji še razpravljalo o sklepu deželnega zbora z dne 21. maja glede glasovanja za priključitev Stajerske k

Nemčiji. Pred glasovanjem so socialno demokratični poslanci zapustili dvorano. Nato je bil v polmanskem glasovanju sprejet reasimirični predlog, nakar je bila seja zaključena.

— d Pariz, 23. junija. Mednarodni komite za brezlično brzojavljenje je imel včeraj v Parizu svojo otvoritveno seja.

Dobimo četrtno milijardo od Nemčije in 43 milijonov od Bolgarov. — Vse o zlatu.

— d Beograd, 23. junija. Finančni minister dr. Kumanudi in prometni minister dr. Janković sta se snoči vrnila iz Pariza, kamor sta bila poslana kot izredna vladna odposlanca, da se končno reši vprašanje srske odškodnine. Dr. Kumanudi je izjavil sotrudniku »Politike«, da je bil v ponedeljek zvečer

podpisan sporazum med našima odposlancema in med zastopniki Velike Britanije in Francije. S tem sporazumom, s katerim se je nado mestila prejšnja pogodba med Boucheurjem in Miloradom Draškovićem, je priznana naši državi pravica, da dobi 0.5 odstotka odškodnine, katero bosta Francija in An-

vabiljo v Marseille; na prvi jugoslovenski vesokoljski zlet v Ljubljani pa so obljubili, da pridejo v lepem številu. Na povratku smo se mudili nekaj dni v Parizu, da si ogledamo, kolikor je v tako kratkem času mogoče, nekaj njegovih znamenitosti. V petek, 19. maja je imel Pariški Sokol svojo telovadbo. Jugoslovenski Sokoli pa smo pod vodstvom našega vojnega atašeeja v Parizu položili krasen venec na grob nepozabnega vojaka (tombeau du soldat inconnu) pod Arc de Triomphe, kar so pariški časopisi hvaležno zabeležili.

Zaradi se vedno trajajočega železniškega štrajka se nismo mogli vrniti preko Italije. Izbrali smo si pot preko Mulhouse (Mühlhausen) do Basla kjer smo prenočili, mimo divnega Curiskega jezera, kjer si trta in večni sneg/s planin podajata roko, do Buchsa, skozi Arlberški tunel do Innsbruka. V serpentinah smo se dvigali do Gasteina (Dorf - Bad - Hofgastein), ptem pa zopet nizdol do Boljaka, ki nam je dal drugo prenočišče. Prihodnjega dne sta nas videla Vrbsko jezero in Celovec. Ob Dravski dolini smo se spominjali lepih koroskih dni pred plebiscitom. V Podroščici predzadnji pregled potnih listov in naše priloge. Zanimivo je, da je bila nemška mejna policija točno podučena, kje smo bili in koliko nas je bilo tam. Vendar moram resnici ljubo ugotoviti, da nismo čuli žal besede, marveč je bila dočena opazka izročena s nekim respektom.

Preden so nas spustili v Karavanški predor, smo se zaklicali: združbo slovenska zemlja Koroska, kmalu na svidenje! Saj so ravno tiste dni listi mnogo pisali o tem, da zasledimo Korosko. Pa niti v pisavi nemških časopisov, niti v govorici nemških Koroscev ni bilo razbrati mnogo jeze in razburjenja. Kakor da nas pričakujejo kot neizogibno zlo. Naši Koroski rojaki pa trdno verujejo, da pridemo. Oj ta vera, kako silna si! Ti sama zaslužiš, da se ti krog zmagovitega čela ovije venec svobode.

Za četrto uro smo bili po štirinajstih dneh zopet med svojimi — nezadovoljnimi Kranjci. Saj ne veste, kaj imate in ne znate ceniti tega, kar imate. Prestopite samo mejo nemške Avstrije, pa primerjajte. Toda smelo trdim, da imamo vsaj en miniaturo tudi vse ono, kar zroč in občuduje v Nemčiji, v Švici ali v Franciji. Razlika je le ta, ki pa je seveda odločilna, da je tam delo, obvladujoče vse panoge javnega in zasebnega življenja, ki je gonilna sila neprestanega razvoja. Mimo tega je tam nacionalna ideja, skladna z državno mislijo, tako zelo vkorenjena v vseh slojih in stanovih, da zastavlja vse druge stranske misli, pa naj si bodo še tako egoistične značaje. To je pravi patriotizem, ki napravljata te države in te narode tako velike. »Pridi, zidar, se les učiti.«

(Konec.)

glija dobili od Nemčije. Ostanek 0.51 odst., kolikor bi nam imele zavezniške države še plačati po prejšnjem sporazumu, se bo odračunalo kot naše doplačilo za naše vojne dolge. Razen tega se je določilo, da bomo najprej dobili 5 odstotkov odškodnine, katero morajo plačati zaveznikom Avstrija, Madžarska in Bolgarija, od drugega dela plačila te odškodnine pa nam je priznana pravica na 15 odstotkov. Kakor je znano, mora Nemčija plačati Franciji in Angliji 12 milijard, konec novembra pa 38 milijard zlatih mark v bonih. Potemtakem bo naša država kot odškodnino dobila do konca tega leta 250 milijonov zlatih mark iz odškodnine, ki jo bo morala plačati Nemčija, in 43 mili-

Konferenca ožjega ustavnega odseka.

— d Beograd, 23. junija. Po seji ustavotvorne skupščine je bila konferenca ožjega ustavnega odseka

Evakuacija tretje cone se zopet zavlačuje.

— d Split, 23. junija. Italijanski konzul v Splitu Amadori se je iz Rima vrnil v Split. V njegovi blizini okolici se govori, da se bo eva-

iz Italijanskega parlamenta.

— Rim, 23. junija. V zbornici se nadaljuje adresa debata. Govoril je istrski poslanec Pogatschnig, ki je po stari navadi italijanskih nacionalistov in fašistov trdil, da ima Julijska Benečija italijanski značaj in da je v njej toliko slovenskega elementa, da sploh ne pride v poštev. Po njegovem mnenju ni bilo pri volitvah nikakega terorja, fašisti niso zagrešili ničesar in rezultat volitev je popolnoma pravičen. Neustrašeni dr. Wilfan je Pogatschniku odločno ugovarjal, navajal razne fašistovske zločine in pastirsko pismo tržaškega škofa proti fašistovskemu terorju. Giuanti in tovariši so ob tej priliki zbesneli in

jonov zlatih dinarjev od Bolgarske, katero vsoto nam mora plačati že do 1. julija. Od vsote, ki nam pripada na podlagi razlike od 0.51 odstotka, se bo odpisalo 70 odst. od posojila, najetega na Francoskem, 30 odstotkov pa od posojila na Angleškem. Potem se je dosegel sporazum, da nam morajo Nemci za 60 milijonov zlatih mark dobaviti železniškega materiala, ker niso pravočasno poslali živine. Končno se je s Francijo in Anglijo dosegel sporazum, da se glede izplačila odškodnine priznajo Srbiji vse one ugodnosti, ki so se priznale Italiji. — Kar se tiče posojila, je g. dr. Kumanudi izjavil, da je dobil precej ugodne pogoje v Parizu od Morga-nove banke.

glede razdelitve države na oblasti. Sporazum se ni dosegel in se bo seja nadaljevala jutri ob devetih.

kuacija tretje cone zopet zavlekla, in sicer po vsej priliki zaradi komplikacij z Barošem.

skrajno surovo psovali Wilfana in Jugoslovene. Seja se nadaljuje.

— Rim, 23. junija. Minister javnih del Labriola vstaja pri svoji ostavki. Z Giolittijem sta se skregala, ko mu je vrge v obraz, da naj se odpove, pa naj tudi molči. Sploh je v ministru velik odpor proti samovoljnosti ministrskega predsednika. Govori se, da odstopi tudi zunanji minister Sforza, ki dela čisto osebno politiko. Fašisti pripravljajo skrajni odpor proti vladi, ker vidijo, kako išče stikov za sodelovanje s socialisti in kako vedno očitneje kaže nenaklonjenost fašistom.

Iz dežele snarhlje.

— d Rim, 23. junija. Fašisti so v Puli ponovno porušili hišo, v kateri so bili prostori socialističnega društva. V Ferrari sta bila pri napadu na socialiste dva socialisti težko ranjena, v Caltanissetti so fašisti porušili ljudski dom. V Napolju so bili izvršeni mnogi napadi na prodajalnice, ki niso hotele znižati cen. Giolitti je obljubil socialistični deputaciji, da bo v bodoče skrbel za to, da se taka nasilstva ne bodo mogla več vršiti. V ta namen je preteklo že dal posebna navodila.

— d Rim, 23. junija. Stavka železničarjev se je razširila tudi na provinciji Julijska Benečija in Padova.

— d Rim, 23. junija. Proti napadom nacionalističnega časopisa brani »Tempo« politiko zunanjega ministra in pravi, da odgovarja iz-

Sporazum anianje glede Sleziije.

— d Pariz, 23. junija. Ministrski predsednik Briand je včeraj pred zunanjim senatnim odsekom podal izjavo o splošnem političnem položaju. »Petit Journal« veli glede njih vtisa: Važno je, da se je stališče Italije v gornješlezijem in antantnem vprašanju znatno približalo francoskemu. Nobenega govora ni niti o odpoklicu generala Le Ronda, niti o tem, da bi se ureditev gornješlezijskega vprašanja izročila novi komisiji. Glede Smirne vlada med Francijo in Anglijo popoln

sporazum in Anglija je tudi pripravljena, končnoveljavno določiti statut za Tracijo v sporazumu s Francijo ter nemara izprazniti celo Carigrad.

— d Nauen, 23. junija. Iz Opol javljajo, da je bil dosežen popoln sporazum med vladno komisijo, odborom dvanaestorice in generalom Höferjem glede vseh vprašanj in posebno v vprašanju izpraznitve. Vladna komisija se nocoj povrne v Berlin.

Vprašanje Gornje Sleziije.

— d Pariz, 23. junija. Senatna komisija za zunanje stvari je imela včeraj pod predsedstvom Poincarrea seja, kateri je prisostvoval ministrski predsednik Briand. Briand se je med drugim izrazil tudi o gornješlezijemski zadevi. V Gorenji Sleziiji se more po najnovejših pogajanjih pričakovati, da se bo angleška teza glede postopanja približala francoski, po kateri se hoče

ravnati tudi rimska vlada. Dozdeva se, da je že sedaj gotovo, da bo vrhovni svet odločil le o soglasnem dogovoru. Na vzhodu se more opaziti enako približevanje francoske in angleške teze, s katero se strinja tudi italijanska vlada. Verjetno je, da bosta Turčija in Grška sprčo kritičnega položaja, v katerega bi prišli z novo ofencivo, sprejeli ponudeno posredovanje.

Dardanelsko vprašanje.

— d London, 23. junija. Na vprašanje se je izjavilo v spodnji zbornici uradno, da bi se grškim vojnim ladjam ne mogla prepovedati vožnja skozi Dardanele niti tedaj, ako bi bil sevrški mir že veljaven, ker ta pogodba ne obsega nobenih določb, ki bi vojnim lad-

jam prepovedale pasažo. **— d Pariz, 23. junija.** Angleški general Harrington je bil s pridružitvijo Francije imenovan za poveljnika zavezniških čet v Carigradu. To imenovanje uresničuje enotnost kontrole in vodstva.

Za zgradbo novih vojnih ladij.

— d London, 23. junija. Japonski poslanik baron Hajaši je izjavil zastopniku Reuterjevega urada, da je gotovo, da je njegova vlada pripravljena, z Veliko Britanijo, Fran-

cijo in Zedinjenimi državami pretresati vprašanje graditve vojnih ladij, da se pride do sporazume; s tem bi se olajšalo strahovito breme vojnih priprav.

Z vseh koncev sveta.

— d Melbourne, 22. junija. Avstralska delavska stranka je sprejela resolucijo, v kateri se protestira proti obnovitvi angleško-japonske pogodbe.

— d Washington, 23. junija. Častnik irske republike je izjavil,

da obstaja dve leti reden promet med Irsko in Zedinjenimi državami, ki ga vzdržujejo podmorniki irske republike pod nieno zastavo. Tudi Devalera je pripravljen za tako vožnjo.

Seja ustavotvorne skupščine.

— d Beograd, 23. junija. Popoldansko seja ustavotvorne skupščine je otvoril predsednik dr. Ribar ob 16.50. Na dnevnem redu je nadaljevanje debate o 8. poglavju ustave. Posl. Ljubomir Matić (radikalec) pravi, da se je opozicija pokazala neprijateljsko državo, centum pa da je tudi napravil nekatere napake, ker je sprejel uredbe, ki niso nikogar zadovoljevale. Smatra dalje, da se županije ne smejo zamenjati z oblastmi. Oblasti sploh ne odobrava in veli: Čim večje so, tem bolj smo podobni pokojni Avstriji, pa je niti ne bi bilo treba rušiti. O členu 92 pravi, da bi bila namesto dveh tretlin zadostna polovica, da se minister izroči sodišču.

Posl. Kurbegović (musliman) najprej izjavi, da se osmo poglavje ustave pretresa v odsotnosti večine hrvatskih in slovenskih poslancev, ki so ravno na ureditve države polagali največjo važnost. Očita zato vladi, da ni hotela sporazuma tedaj, ko ga je ponujala opozicija. Vlada je hotela izsiliti tako državno ureditev in zato ni moglo priti do sporazuma. To, kar naj bi bilo po osmem poglavju samouprava, je vse prej nego samouprava. Na čelo administracije pride človek, ki ga postavlja minister, narod pa p ritem nima nobene besede. Na koncu govori za samoupravo pokrajini.

Dragoljub Bojevič (radikalec) pravi, da je strah Hrvatov zaradi majorizacije neupravičen, ker so v materialnem oziru bogatejši in močnejši in bi Srbe zelo lahko dovedli v svojo odvisnost. Veruje v dobroto hrvatskega naroda in njegove prave zastopnike vidi v onih, ki delajo v skupščini; med njimi vidi predsednika te skupščine dr. Ribarja.

Dr. Sevič (demokrat) poda pregled o dosedanjem delu posameznih vlad in ugotovi, da gospodje, ki so dosedaj bili na vladi, niso ponudili onega, kar je od njih pričakoval. Akoravno ima ustava mnogo pogršk, bo glasoval zanjo.

Posl. Lazarevič (radikalec) kritizira posebno paragrafe o odgovornosti ministrov. Po njegovem govoru je bila seja zaključena ob 19.30, prihodnja pa odredena za jutri ob 9.

Iz naše kraljevine.

— Položitev temeljnega kamna za beograđsko univerzitetno knjižnico. Beograd, 23. junija. Danes ob 10. se je vršila svečana položitev temeljnega kamna za univerzitetno knjižnico. Kamnen je položil regent Aleksander. Na svečanosti je govoril kratko prosvetni minister Pribičević, univerzitetni rektor Slobodan Jovanović, angleški poslanik in delegat Carnegiejevega fonda Kaster.

— Na 20 let ječe obsojen poročnik. Iz Beograda poročajo: 22. t. m. je bil pred beograđskim sodiščem obsojen rezervni poročnik Krstić, sin ugledne beograđske rodbine, na 20 let ječe, ker je dal v aprilu 1919. kot kolodvorski poveljnik v Starem Bečuju ustreliti dva mlada žida Straussa in Kardosa ter njihovo imovino zapleniti kot boljševiško. Ugotovilo se je, da ju je dal poročnik ustreliti za to, da se polasti 200.000 K, katere sta imela pri sebi.

— Predzren roparski napad. Iz Sarajeva poročajo: 22. t. m. ob pol 7. zvečer se je izvršil na železniški progi med Uskupom in Zeleniko predzren roparski napad. V bližini postaje Grodka je opazil vlakovodja na progi večje kupe kamena, ki so zapirali progi in je se pravočasno ustavil vlak ter s tem preprečil veliko železniško nesrečo. V tem trenutku so otvorili roparji močan ogenj iz pušk, ki je trajal kakih 50 minut nato pa je kakih 30 roparjev broječa četa naskočila vlak ter oropala prestrašene potnike, ki jih je slekla do sralce in jim pobrala obleke in prilago. Tudi pošto so izropali. Pri napadu sta bila ubita dva sprevodnika, 4 potniki so bili težko in mnogo lahko ranjeni. Iz Gruža je sicer kmalu nato prišla vojaška in sanitarna pomoč, a predno je prispela se je roparjem posrečilo pobegniti.

Neodrešena domovina.

— Nov polčaj na Reki. V »Tribuni« od 22. junija poroča italijanski časnikar Chittaro, da je nastal na Reki nov položaj. Iztreznjenje je zavladalo. Rečani so izprevideli, da ni v škodo Reke, če pride Baroš pod Jugoslavijo. Da ne propade trgovina Reke, je treba Jugoslavijo pritegniti k Reki. Če ima ona pristan Baroš, je s tem na Reko navezana in reška trgovina je zasigurana. Če pa nima Jugoslavija na Reki ničesar, tudi luke Baroš ne, potem pa je zelo verjetno, da zgradi Jugoslavija na svojem ozemlju novo pristanišče, ki odvzame Reki vso trgovino. Zato je v interesu Reke, da dobi Jugoslavija Baroš in da ne pride pod Reko, kakor bi hoteli nekateri prenapetosti. Priobčujemo iztreznjenje Rečanov, ki ga tudi mi ne bi smeli prezreti, ker drugače bi se moglo zgoditi, da bomo opčeharjeni pri trgovski pogodbi, ki mora nastati, kadar pride uprava Baroša v naše roke.

— Iztreznjenje je popolno. »Corriere della Sera« od 19. junija priobčuje članek reške »Vedette d'Italia«, ki konča v tej trezni sodbi, da ne preostane Rečanom, sedaj ko sta Baroš in Delta prisojena definitivno Jugoslaviji, Braidica na Reki, drugače, kot da se sprijaznijo s posledicami rapalske pogodbe. Treba je živeti in zavreči vse sentimentalnosti. Zakaj bi dalje trpeli lakoto? Italijani so se popojnoma sprijaznili z novim položajem na Reki, na nas je sedaj, da se z novim položajem seznanimo tudi mi.

Deklaracije jugoslovenskih poslancev v Rimu.

Včerajšnja »Edinost« priobčuje te deklaracije naših poslancev v Rimu:

I.

Skupina jugoslovenskih poslancev, ki so bili izvoljeni v novih pokrajinah, podaja sledečo formalno izjavo:

Jugoslovenski ljudski zastopniki poudarjajo, da imajo pravico se posluževati pri izvrševanju svoje naloge svojega lastnega jezika, posebno kadar govore v zbornici. Ta pravica obstoja, ne da bi bilo potrebno, da jo kdo posebej priznava. Zakaj ta pravica je predpogoj in posledica najenostavnejše svobode, ki sodi ljudskim zastopnikom in njihovim volilcem. Izvrševanje te pravice, je najbolj neposredno in najbolj zakonito očitovanje njihove narodne zavesti in dostojanstvenosti, ki se ne da zatreti. Ta pravica obstoja tudi zategadelj, ker je v 62. členu ustave izrecno priznana ista pravica francoskemu jeziku v prilogi ljudskim zastopnikom in senatorjem, ki so iz krajev, kjer je v rabi ta jezik. Zato moramo smatrati, da obstoja po neizbežni nalogi ta pravica tudi za jugoslovenski jezik in za zastopnike onih krajev, v katerih se ta jezik govori in ki so bili priključeni kraljevstvu Sebe po razglasitvi ustave. Jugoslovenski ljudski zastopniki so uverjeni, da se jim bo ta pravica tudi izrecno priznala. V tem pričakovanju in pridržanju si pravico, da se poslužujejo lastnega jezika v vsakem trenutku, kadar se jim bo zdelo to primerno, se bodo za sedaj omejili na to, da izrazijo svojo misel v italijanskem jeziku.

II.

Jugoslovenski ljudski zastopniki imajo čast podati sledečo izjavo: Suvereniteta italijanskega kraljevstva se je pravno raztegnila na pokrajine, ki se nahajajo na severni obali Jadranskega morja, Sebe z rapalsko pogodbo od 12. novembra 1920 in s sledečo aneksijo, ki jo stopila v veljavo 5. januarja 1921. Vse to se je izvršilo brez pravilnega privoljenja in v nasprotju z narodnim značajem ljudstva, ki med izlivi Soče in novimi mejami v pretežni večini ni italijansko, temveč jugoslovensko. Pravno se je izkazalo upanje, da bo italijansko kraljevstvo, ki je zgrajeno na narodni enotnosti in ki je nastalo iz ljudskih glasovanj, spoštovalo tudi v tem slučaju narodnostno načelo in pravico narodov, da odločujejo o svoji lastni usodi.

Protest proti temu ne bo mogel nikdar utihniti v srcu Slovanov, ki so bili podvrženi Italiji. Ta protest ne more biti po krivičnem ravnanju z nami še bolj opravičen, kakor je, ker bolj opravičen sploh ne more biti. To ravnanje z nami, ki sicer ne nasprotuje formalnim jamstvom, ki so nam bila zares izrečno zanjama, pač danim svečanim obljubam, je naš protest le poostriilo. Slovanški ljudski zastopniki so dolžni dati ob začetku svojega delovanja na tem mestu izrazu temu protestu. Zato izrekajo za sedanjost in za vso bodočnost naličen formalen in slovesen prireditev v imenu Slovanov iz novih pokrajin, ital. državljanov, pokornih zakonov, toda zvestih lastnim idealom.

III.

Slovanški ljudski zastopniki imajo čast podati v imenu slov. prebivalstva in v svojem lastnem imenu sledečo izjavo: Slovanji, ki so postali sedaj italijanski državljani, se natančno zavedajo svojega položaja. Oni vedo, da jih veže na eni strani s plemeniti srbskih in hrvatskih dežel, ki se sedaj imenujejo s skupnim imenom Južni Slovani ali Jugoslovani, naravna skupnost plemena, jezika, čustev, kulture in sporocil, na drugi strani pa, da jih sedaj veže z italijanskim prebivalstvom silna vez državne enote. Novi italijanski državljani slovenske narodnosti so odločeni in pripravljeni izvajati iz tako določenega položaja vse posledice. Kakor imajo pravico zahtevati zase najzvestejšo skrb in najboljše spoštovanje do vsega, kar se tiče njihove narodne zavesti, tako sprejemamo nase tudi vse obveze, ki izvirajo iz samega dejstva, da živimo v eni državi. To bodo pokazali s tem, da bodo na svojih lastnih močeh in v okviru svojega posebnega položaja sodelovali, da se dosežejo skupni ideali človečnosti in kulture ter navedenega in stvarnega napredka. To je stremenje in razpoloženje njihovih rojakov in zato imajo slovanški ljudski zastopniki pred seboj jasno začetno pot, ki se je imajo držati tako pri splošnih nastopih kakor tudi in v prvi vrsti pri čuvanju in pospeševanju posebnih koristi, ki so jim bile zaupane. Iskreno in lojalno bodo zastavljali pri skupnem delu svoje, četudi skromne moči, in si bodo tako prizadevali, da se izkažejo vredne ne le znananja svojih volitev, temveč tudi čustev tovarištva, ki misli, da ga bodo tu srečali in iz čelga srca vračali.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. junija 1921.

— Poziv poslancem. Narodni poslanci se ponovno pozivljajo, da pridejo v Beograd in prisostvujejo končnim debatam o ustavnem načrtu. Odlaganje ustave bo najbrž v soboto dopoldne. G. Pašić je včeraj ponovno apeliral na vse načelnike strank in pozval vse stranke, da čim prej rešijo vprašanje ustave, ker bo sprejetje ustave največ storilo za hitro konsolidacijo države.

— Vidovdanski praznik je za vsa naša država velika pomena, osobito letos, ker bo ta dan podpisal naš regent ustavo ter na njo prisegel. Da počasti ta praznik na primeren način tudi ljubljansko trgovstvo, pozivlja gremij vse svoje člane, da imajo ta dan svoje trgovine zaprte. Hišni posestniki - trgovci pa naj obesimo raz svoje hiše državne in narodne zastave. — Načelnik Ivo Jelačin.

— O kosovskem boju. Na Vidov dan, 28. t. m. bo imel univ. prof. Nikola Radolčić v veliki univ. dvorani (dež. dvorec) ob 11. dopoldne predavanje o Kosovskem boju. Gostje dobrodošli!

— Laške žične ovire. Ob prejšnji demarkacijski črti na Notranjskem, ki so jo Lahi zapustili koncem meseca februarja tekočega leta, imajo lastniki tamonjih gozdov veliko škodo. Kjer so imeli Lahi barako v gozdu, so se škali drevje za barako in za kurjavo, mnogo drevja pa je poškodovanih na ta način, da so laški vojakci drevesa nasekavali, belili in v drevje streljali. Največ škoda pa so naredili žično oviro, ki je do 3 m široka in blizu 1 in pol metra visoka in obstoji iz gosto prepletene bodeče žice. Žica je v več vrstah pritrjena s kljukami na debela dreves. Kljuka in žica so se v teku dveh let deloma zarasle v deblo, vsled česar drevesa gnijejo. Da se obvaruje večja škoda, treba je poškodovana drevesa posekati. Splošno se je mislilo, da se bo žica prepustila oškodovanim posestnikom dotičnih gozdov, osobito ker pospravljanje in izvajanje žice močno zarjavela in zato malo vredne žice presega njeno vrednost. Ukrenilo pa se je drugače. Razglasilo se je, da je vsa žica last erarja in da bo vojaštvo pospravilo žico. Zoper osebe, ki so, poznavajoče ali nepoznavajoče ta razglas, žico odstranile in spravile domov, se je uvedlo kazensko postopanje radi tatvine. Dasi teče že četrty mesec, odkar so se Lahi umaknili, se nahaja po gozdovih še skoraj vsa žica. Je v bližini železniških postaj je pospravljena. Ta žica na ne kvari samo drevja, marveč tudi ovira sekanje in izvajanje drevja, tako da imajo lastniki dvojno škodo, pomagati pa si sami ne smejo. Ker so gozdovi na Notranjskem edini vir dohodkov tamonjega prebivalstva, je nujno potrebno, da ali vojaštvo pospravi čimprej žico ali pa da se žica prepusti lastnikom obmejnih gozdov. Če se žica ne pospravi v letnem času, se tudi ne bo pozneje, ko

nastopi dež in sneg. Od snega pokrita žica pa ne bo samo ovira pri izkoriščanju gozdov, ampak tudi nevarnost za ljudi in živino. Ker lastniki gozdov letos itak mnogo trpe pod tem, da je lesna kupčija mrtva, naj se jim vsaj toliko pomaga, da se jim ne bo delala škoda na drevju. Notranjski lastniki gozdov bi bili hvaležni deželni vladi, če bi se ta za stvar zanimala in pospešila pospravljanje bodeče žice, ali pa delala na to, da se žica prepusti lastnikom v njih gozdovih.

— Grof Begouen v Ljubljani. Grof Begouen si je ogledal razne vseučiliške institute in druge ljubljanske zavode. Popoldne je šel v spremstvu rektorja dr. Zupančiča na Barje, ki je zbudilo njegovo posebno zanimanje. Napravil si je več fotografskih posnetkov tipičnih barjanskih stavb in kmečkih hiš; nekatere si je prav podrobno ogledal v študijske svrhe.

— Odhod dr. Lenarda v Beograd. Dr. Leopold Lenard se je odpeljal v četrtek 23. t. m. v Beograd na svoje novo mesto v presbiriou.

— Konzulat Češkoslovaške Republike v Ljubljani se ob zaključku cikla predavanj javno zahvaljuje, ki kar najtopleje gg.: dr. P. Pestotniku, dr. I. Lahu, prof. I. Vavpotiču za izredno poštrevnost, s katero so prevzeli predavanja. Čisti dobiček v znesku 3380 K 60 vin. smo izročili pripravljalnemu komiteju Češkoslovaške Jugoslovenske lige v Ljubljani.

— Jugoslovenska odvetoška pisarna v New Yorku. Kakor izvemo iz ameriških jugoslovenskih krogov, je dr. Artur Nikolić v New Yorku, 30 Broad Street, otvoril jugoslovensko odvetoško pisarno, ki se peča z jugoslovenskim legalnim in komercialnim posli ter s terjatvami zoper kuratorja sovražnega premoženja in z zapuščinskimi zadevami.

— Corrigendum. V članku »V obrambo Jugoslovenskega odbora«, priobčenem v četrtekovi številki našega lista, se je vrnila pomota, ki kvari smisel članka. V drugi koloni se mora stavek »Jugoslovenski odbor je nato v plenarni seji storil sklep, da se smatra razpuščenim...« pravilno glasiti: »Jugoslovenski odbor je na to v plenarni seji storil sklep, da se ne smatra razpuščenim, ker obstoja in na podlagi inozemskega odobrenja.«

— V včerajšnjem poročilu »Iz italijanskega parlamenta« so bile nekatere vesti navedene kot poročila našega Dopisnega urada, kar pa ni točno, ker so dotične vesti agencije Stefani, ki jih je naš Dopisni urad samo reproduciral.

— Kulturen škandal za slovenski Maribor. Pisalo nam Ob priliki koncerta naših odličnih upetnikov Rjavca in Ličarja se je dogodil v Mariboru prava škandal. Poklicani faktorji niso hoteli prevzeti protoktorata nad koncertom, pri katerem je bilo komaj 250 ljudi. Koncerta se ni udeležil noben dostojanstvenik in noben vrhak mariborskega slovenstva.

— Poljudna zdravstvena, zlasti protialkoholna predavanja, namerava zdravstveni odtsek v čim večji meri prirediti v mestih in po deželi. Zupanstva, župni uradi, izobraževalna društva in druge korporacije se vabijo, da sporoče zdravstvenemu odtoku, ako, kdaj in kje želi takih predavanj.

— Gospodinjstva sola na licea prirediti jutri v soboto dne 25. t. m. v igralnici Mladike razstavo kuhinjskih izdelkov, ki bo otvorna od 10. do 18. ure. Ob 18. uri je zaključek razstave in so prirejena jedila in pecivo cenjenemu občinstvu proti povratni efektivnih stroškov na razpolago. — Vsi šolstvu naklonjeni krogi, starši gojenk, prijatelji, znanci itd. so iskreno vabljeni.

— Iz Loža nam pišejo: Pod naslovom »Klerikalizem v občini« naveden znanjate, da zapisniki občinskih sej niso nikakaj tajnost in da sme vsak zahtevati prepis na svoje stroške. Tudi jaz sem na svoje stroške dobil prepis občinskega proračuna za leto 1915 in ga imel uradno potrjenega v prodajalni. Zgodilo se mi pa je, da sem bil od dveh ovađen z metersko ovadbo na državno pravdnštvo; eden piše slovenski, drugi pa nemški, namreč da s tem ljudi hujskam in da je ljudstvo ogorčeno. Nato je bila velika preiskava, cela jata prič: že so računali, da me bodo zasili po § 300 k. z., a dobili so dolg nos.

— Javno telovadbo priredi srednješolska mladina kr. gimnazije v Kranju v soboto, 25. t. m. na gimnazijskem dvorišču ob 3. popoldne. — Vstopnina prosta. Prostovoljni prispevki dobrodošli. Namenjeni so za nakup igralnega orodja.

— Šentjakobska napredna knjižnica izposoja julija in avgusta vsak delavnik razen srede in petka od pol 6. do pol 8. zvečer v društveni sobi. Vožarski pot 2. koncem Florjanske ulice, električno postajališče, najlepše slovenske, srbohrvatske, češke, ruske, nemške, italijanske, francoske in angleške knjige. Vstop vsakomur prost. Kupujejo se knjige po najvišji ceni.

— Občno Rožengrud. S 1. julijem se izloči občina Rožengrud, pol. okraj Maribor, iz okolišča poštnega urada Zgornji Cmurek ter priklupi okolišu poštnega urada Sv. Ana v Slovenskih gorah.

— Smrtina kosa. Umrli je v Velasu v Makedoniji inž. podporočnik g. Milan Habičan iz Trzina, v Mengšu je umrla ga. Justina Petsche, roj. Stupar, v Ljubljani pa soproga odvetošnika dr. Papeža ga. Matilda Papež roj. Treo. Bodi jim ohranjen blag spomin!

— Deček utonil. V sredo kmalu popoldne se je igral nekaj nad dve leti stari sinček perice Štembov na bregu Ljubljanice v bližini nekdanjega Marijinjane kopališča na Žabjaku. Metal je kamenčke v vodo, pri tem pa je otroku spodrsnilo in zakotalal se je v vodo. Dečka so sicer precej hitro potegnili iz vode, a bilo je že prepozno, revček je bil mrtev. Mali ponesrečenec je bil že jako razvit in lep deček in je kazal kake štiri do pet let ter je bil zelo živahen. Pred dvema mesecema je prišel deček pod naši voz, in nje gova mati se je imela baš te dni pred sodnijo zagovarjati zaradi zanemarjenja nad otrokom. Mogoče bodo klicali mater na odgovornost tudi zaradi sedanje nesreče. Mati je morala pridno delati, da je preživljala sebe in otroka. Bridko je jokala, ko je nesla svojega ljubljencega mrtvega v svoje stanovanje.

— Razprava radi demonstracij 13. oktobra v Mariboru se nadaljuje 4. julija pred kazenskim senatom. Za to že tretjič preloženo razpravo so vabljene nove priče.

— Za rudnik v Hrastniku in menda tudi za Trbovlje in Zagorje so prišle, kakor nam poročajo, zadnje čase neznanske množine jamskega lesa, nenavadno slabega. V Hrastniku ga leži gotovo čez 200 vagonov.

— Državna posredovalnica za delo. Dela iščejo: kovinarji, pisarni, krojači, šivilje, trgovci, sotrudniki, prodajalke, natakarike, natakarji, dninarji, dninarice, peki, mlinarji, mesarji, strojniki, kurjači, poljski delavci, delavke, kovinski strugarji, boln. strežnice, hotel. sobarice, vajenci, vajenke itd. — V delo se sprejmejo: hlapci, dekle, mizarji, kleparji, čevljarji, zidarji, tesarji, opekarji, strojni ključavničarji, šteparice, peki, služkinje, kuharice, vajenci, vajenke itd.

— Reven dijak je izgubil 1200 K od Sv. Petra ceste do Kongresnega trga. Pošten najditelj se prosi, da jih odda v upravništvu »Slov. Naroda«.

— Pozor! Cenjenim naročnikom na deželi vlijudno naznanjamo, da zaradi natiska novih naslovov ta mesec nismo ustavili lista nikomur. Zato pa prosimo, da se cenj. naročniki, katerim je naročilo zapadla ta mesec, točno odzvojejo in pošljejo pravočasno naročnino.

Najnovejša poročila.

SPORAZUM MED VATIKANOM IN ITALIJO.

— Pariz, 23. junija. »Matine« poroča iz Rima, da kažejo vsi znaki na to, da pride v doglednem času do sporazuma med Vatikanom in Italijo glede rimskega vprašanja. Sporazum se baje sklene na teh temeljih: 1.) Italija odstopi formalno sveti stolici teritorij, na katerem stoji Vatikan s cerkvijo Sv. Petra, lateransko palačo in Castel Gandolfo, ki uživajo sedaj eksteritorialiteto; 2.) Razveljavljenje garancijskega zakona, ki ga papež z ozirom na njegovo enostranost ni nikdar priznaval; 3.) primerna odškodnina, ki jo naj plača italijanska država papežu za okupacijo teritorija, ki je svoje dni pripadal papežu vi državi. Zato bi se Vatikan odpoval letni apanaži v znesku 3 milijonov lir, ki bi jih po garancijskem zakonu morala plačevati Italija papežu.

BOLJŠEVIŠKE PODMORNICE LOVE — LADJE?

— Pariz, 24. junija. Glasom kabselske brzozake iz Newyorka so izginile na tajinstven način v zadnjem času 3 ameriške ladje, dočim so našli četrto zapuščeno ob obrežju Severne Karoline. Neki parnik je vlovil steklenico, v kateri je sporočil kapetan neke izginile ladje sledeče: Ustavil nas je podmornik ter celo moštvo ukenil. Sporočite to društvu za varstvo plovbe. — To društvo ima baje v rokah dokaze, da obstoja nekaka pomorska roparska družba, vendar teh dokazov še ne more objaviti, ker bi se s tem otežilo preiskavo. Ni neverjetna vest, da skušajo boljševiski dobiti v roke moštvo ladij, ki jih potem prepeljejo v Rusijo, kjer morajo stopiti v službo boljševiskov.

Kultura.

— Rijavec in Ličar v Ptuj. Za soboto 25. t. m. sta vabljena na koncert v Ptuj naša umetnika Rijavec in Ličar kot gosta slov. pevskega društva v Ptuj.

— Novi ravnatelj sarajevskega gledališča. Iz Sarajeva poročajo, da je bil imenovan Rus Aleksander Varesčeni za ravnatelja gledališča v Sarajevu. Gledališka sezija se bo pričela 1. septembra t. l.

— Interna produkcija gojencev šole Glasbene Matic se vrši v soboto, 25. t. m. ob 4. popoldne v dvorani Glasbene Matic v Vegovi ulici. K tej interni produkciji vabi ravnateljstvo najvjudnejše starše gojencev.

Sokolstvo.

— Svečano razvite prapora za jezni odsek Sokola Maribor se vrši v soboto 25. t. m. ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma. Po svečanosti odkoraka Sokol na glavni kolodvor, odkoder odpotujejo udeleženci osiškega zleta ob 22.10.

Društvene vesti.

— Savez SHS žena ima v soboto 25. t. m. ob 16. v prostorih Splošnega slovenskega ženskega društva sejo. Odbornice vseh odsekov naj se zanesljivo udeležijo te seje.

— Dramska sekcija jug. napred. akadem. društva »Jadrana«, ki je že v Novem mestu in v Zagorju ob Savi z lepim uspehom nastopila s Cankarjevo farso »Pohujšanje v dolini Šentflorjanski«, priredi isto v nedeljo, dne 26. junija t. l. ob 8. uri zvečer v »Rokodelskem domu na Jesenicah. Opozorjamo že danes vse, ki žele bliže spoznati eno najboljših del prvega poznaveca slovenske plemenske duše Ivana Cankarja, naj ne zamude ugodne prilike.

— Jug. napred. akadem. društvo »Jadrana«, se tem potom kar najiskrenejše zahvaljuje bratskim društvom »Zagorskemu Sokolu« in »Glasbenemu društvu«, ki sta nam o priliki prireditve v Zagorju ob Savi poštrevno pomagala. Istotako se iskreno zahvaljujemo celokupnemu občinstvu, ki nam je s svojo prisotnostjo pripomoglo do lepega moralnega uspeha. Odbor.

— Splošno žensko slovensko društvo ima v ponedeljek 27. t. m. ob 17. sejo.

— Prostovoljno gasilno društvo v Dolškem je moralo vsled skrajno neugodnega vremena preteklo nedeljo preložiti praznovo 25letnice na prihodnjo nedeljo, 26. t. m. Slavnost se vrši ob 3. popoldne na vrtu Fr. Zupančiča v Kamenici. Na sporedu je slavnostni govor, godba, petje in srečolov. Ker ima društvo vsled preložitve ogromno škodo in ker čisti dobiček namenjen izključno za napravo novih vodnih cev, vabi odbor k obilni udeležbi od blizu in daleč. Dobitki pri srečolovu so jako dragoceni in praktični.

Turistika in sport.

Reprezentanca Francoske federacije : Reprezentanca Slovenije 5 : 0 (3 : 0).

Mednarodna tekma med reprezentanco Francoske nogometne federacije in reprezentanco Slovenije je uspevala vseh ozirih izvanredno. Prisostvovali so ji predsednik deželne vlade dr. Baltič, komandant Dravske divizije gene-

STAVKA V BANKAH V PRAGI.

— Praga, 24. junija. Včeraj je izbruhnila tu generalna stavka vseh bančnih uradnikov. Vse banke in denarni zavodi so zaprti. Razen finančnega ministrstva in dveh državnih bank ne posluje ni eden denarni zavod.

ZAKAJ PADA AVSTRISKA KRONA?

— Dunaj, 24. junija. Padanje kurza avstriske krone se tolmači na ta način, da se spravlja v zvezo z nakupovanjem dolarjev in drugih zaveznih valut s strani Nemčije, ki v teh valutah plačuje vojno odškodnino.

KOMUNISTI V TEORIJ IN — PRAKSI.

— Dunaj, 24. junija. Komunistično glasilo »Abend« je vprizorilo proti stanovanjski komisiji pravo gonjo radi okoliščine, da stanujejo razni bogataši v lepih vilah medtem ko se morajo delavci potikati po smrdljivih luknjah. Vsled tega je bila uvedena preiskava in se je rekviriralo tri vile, med njimi tudi vila izdajatelja »Abenda« Collberta.

PRIMANJKLJAJ OBČINE GRADEC.

— Gradec, 24. junija. Na včerajšnji seji občinskega sveta se je ugotovilo, da znaša primanjkljaj mestne občine za tekoče leto 160 milijonov kron.

BELO PECIVO NA DUNAJU.

— Dunaj, 24. junija. Na včerajšnji seji pekovskih organizacij se sklenilo, da bodo pekli kljub vladni prepovedi pričeli 1. julija peči belo pecivo.

JAPONSKA RATIFICIRALA TRIANONSKO MIROVNO POGODBO.

— d Tokio, 23. junija. Japonska je ratificirala trianonsko mirovno pogodbo.

ral Dokić, generalni konzul češkoslovaške republike dr. Beneš, grof Begouen, poverjenik dr. Skaberne itd. Izmed francoskih gostov je omeniti zlasti še predsednika Mednarodne nogometne federacije (F. J. F. A.) in Francoske nogometne federacije (F. F. F. A.) Jules Rimeta. Jugoslovenski nogometni Savez je zastopal ravnatelj Jug. Pred početkom je zaigrala godba Dravske divizije maršeljce, ki jo je popeljšalo vse občinstvo stoji. Francoski reprezentanci je poklonil ljubljanski nogometni podsavez dragoceno vezeno narodno zastavico z ljubljanskim grbom. Francozi so se revanžirali s sopkom s francosko trobojnico. Tekmi je prisostvovalo do 5000 gledalcev.

Prireditelj je stala tudi sportna na višini. Borba med gibetini, izvanredno hitrim francoskim teamom, ki goji visoko igro, in domačim moštvom, ki goji premišljeno priznano kombinacijo po češkem sistemu, je bila ves čas skrajno ostra in napeta. Rezultat ni v razmerju s potekom igre. Igra je bila razdeljena na obe polovici, za trenotke so dobili premoč Francozi, potem zopet naši. Zmago je odločila za Francoze večja prodorna moč in neprimerno boljši strel na gol v francoskem forwardu.

Po tekmi je priredil SK. Ilirija francoskim gostom v hotelu Union svečan banket, na katerem so govorili oficijelno ravnatelj Jug v imenu Jugoslovenskega nogometnega saveza in Sportne zveze, predsednik Rimet v imenu Francoske nogometne federacije, grof Begouen, generalni konzul dr. Beneš, poverjenik dr. Skaberne in dr. Pretnar.

Francozi posetijo danes Bled in odpotujejo jutri v Zagreb, kjer igrajo 26. in 28. dve nadaljnji tekmi.

— Črna prst, 1844 m. Prijateljem planin naznanjamo, da je pristop na Črno prst zopet omogočen in sicer po poti iz Bohinjske Bistrice mimo neoskrbovane Orožnove koč (žrtve vojne) in mimo Mahnarjeve koč 1343 m. Le-ta poslednja koč se otvori v nedeljo, dne 26. t. m. in jo bo oskrboval O. O. SPD. — Istega dne bodo otvorene tudi vse Triglavске koč.

Gospodarske vesti.

BORZE.

— d Zagreb, 23. junija. Devize. Dunaj 21.35—21.40, Berlin 207.50—208, Budimpešta 58.50—0, Italija 727—727.75, London (izplačilo) 549—550, London (ček) 545 do 547, New York (ček) 143—143.50, Pariz 1180—1185, Praga 200—200.45, Svica 2400 do 2465 Valute. Ameriški dolarji 140 do 141.25, avstriske krone 22.50—0, češkoslovaške krone 198—0, 20 kron v zlatu 463 do 465, napoleondori 465—467, nemške marke 212—214, romunski lei 224—227, italijanske lire 715—720, turške lire 0—520.

— g Svinjčki sejem v Mariboru dne 17. junija. Prignalo se je 248 ščetinarjev, 4 koze. Cene: Plemenske svinje 1 kg žive teže od 24—26 K, polpitane svinje 26 K, mladi prašiči 6—10 tednov stari komad 240—360 K, 3—6 mesecev stari komad 380—700 K. Za pol pitane prašiče so mesarji obetali po 20—24 K za kg žive teže. Kupčija je bila posebno z mladimi prašiči zelo živahna.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslemšek.
Odgovorni urednik:
Božidar Udeh.

Sprejme se 1. avgustom gospodična
na hrano in stanovanje. Kje, pove
uprav. Slov. Naroda. 4352

Več pleskarskih pomočnikov
za pleskanje železniških mostov sprej-
me trdka Josip Jug, Rimska c. 16.

**Proda se cenó: šivalni stroj „Sin-
gel“** in dekoracijski divan, oboje sko-
ro novo. Kje, pove upravništvo
Slovenskega Naroda. 4348

Gospodična,
srednjih let išče službo gospodinj-
je. Vajena je vseh hišnih del. Ponudbe
pod „Srednjih let 4356“ na upravo
Slov. Naroda. 4356

Gospod išče sobo
za takoj ali pozneje eventualno tudi s
hrano. Ponudbe pod „Uradnik 4357“ na
upravo Slov. Naroda. 4357

Proda se dobro ohranjen sokolski
kroj. Poiže se pri g. Puterle, Cesta
na Kodeljevo f. 4354

Kompleten stroj za sladoleđ
se proda po ugodni cen. Naslov:
Hotel „Sora“, Ziri. 4311

Nova moderna masivna spalnica
se takoj po ugodni cen. prod. Ogleda
se lahko vsak dan v Rožni ulici šte-
vilka 5. 4347

Ženitna ponudba!

V svrhu ženitve se želim spoznati s
30—40 let staro gos. očitno, tudi vdovo,
ki ima v ljubljanski okolici primerno
zemljišče za vrtnarje. Sem samski
ekonom s priličnim kapitalom. Ponudbe
pod „Ekonom 4346“ na upravništvo
Slov. Naroda. 4346

**Prodaja se enonadstropna hiša z ve-
likim vrtom** v Sp. Šiški (Ljubljana
VII). Kupec dobi takoj
lepo moderno stanovanje s 4 sobami in
pritliklami. Ponudbe pod „999 hiša
4287“ na upravo Slov. Naroda. 4287

Pohištvo
z orehovim lesom, popolnoma novo,
se radi selitve prod. Naslov: pove-
uprav. Slov. Naroda. 4327

1000 K
nagrade tistemu, ki preskrbi v Ljub-
ljani ali na periferiji mirni stranki brez
otrok stanovanje z dvema sobama, ku-
hino in pritliklami. Ponudbe pod
„Mirna stranka/4337“ na upr. Slov.
Naroda. 4337

Trgovski pomočnik
(skladničnik) se takoj sprejme. Po-
nudbe na poštni predal 66, Ljubljana.
4309

4 tonski tovorni
avtomobil
38 HP znamke Austro Fiat, v popol-
noma dobrem stanju se proda. Ogleda
se na Dunajski cesti 50. 4312

2500 tuc. sukanca
znamke „VIGOGNA“ šte. 24, 30, 36
beli, in št. 30, 36, 50 črni, se proda
najvišjemu ponudniku. Proda se tudi v
2 ali 3 množinah. Ponudbe pod „Su-
kanec 4351“ na upravo Slovenskega
Naroda. 4351

Hlapec,
priden, zanesljiv, vaje konj, se takoj
sprejme. Hrana in stanovanje v hiši.
Plača dobra. Ponudbe na: Ljubljana,
poštni predal 79. 4361

Proda se lep, velik, dobro
ohranjen točil-
nik za pivo na dva predala. Cena
10.000 K. Ivan Lončar, Trško, Go-
renjsko. 4370

Šivalni stroji!
najboljši in po nizki ceni ravno došli.
Kupci, ne zamudite ugodne prilike! Pri-
poročata se Rebol & Jasbec v Kri-
nju. 4371

Delnic
pivovarne „Union“
večje število se proda po ugodni ceni
(pod notranjo vrednostjo). Samo pisarne
ponudbe pod „Union 4360“ na upravo
Slov. Naroda. 4360

Lokal
ali že vpeljana trgovina poljubne
stroke v prometnem kraju, najraje v
Mariboru ali Celju, se išče v najem.
Cenji, ponudbe na naslov: „Gomer-
cial“ poštno ležeče Krško. 4369

Muholovke
za p. n. trgovce ima v zalogi Ljub-
ljanska komercialna družba,
Ljubljana, Bleiweisova 18. 4009

STENICE
in njihova legla uničuje sigurno
in brzo samo
„MORTIN“
pokusna steklenica K 15.—
politrna K 60.—
enolitna K 100.—
Predprodavalec popust.
M. Jancar, Petrijaska ul. 3 Za-
greb 15. 3810

Popolnoma samostojne
kontoristinj
veščo vseh pisarniških del, sprejme to-
varniško podjetje v bližini Ljubljane.
Natančne ponudbe pod „Dolenjsko 4364“
na upravo Slov. Naroda. 4364

**Proda se enonadstropna hiša z ve-
likim vrtom** v Sp. Šiški (Ljubljana
VII). Kupec dobi takoj
lepo moderno stanovanje s 4 sobami in
pritliklami. Ponudbe pod „999 hiša
4287“ na upravo Slov. Naroda. 4287

Učenec
močan, zdrav, poštenih staršev, s pri-
mernim šolsko izobrazbo, se sprejme
tako v trgovino z mešanim blagom
Ignac Andrašič, Kranj, (Gorenjsko).
Predstaviti se je osebno! 4305

Družabnik
manufakturist z 2 — 300.000 kronami
gotovne za že obstoječo trgovino z
manufakturami v Ljubljani se išče. Po-
nudbe pod „Družabnik 112“ Ljubljana,
poštno ležeče. 424

Mostno tehtnico
že rabljeno a v dobrem stanju, kupim
takoj. Ponudbe na Srebotnjak, Jesna
Industrija, Sv. Peter, Sav. dolina. 4251

Majhno posestvo
hiša s sadnim vrtom, se radi družin-
skih razmer prodaja ali zamenja. K hiši
spada tudi travnik s hosti, borovčev
hrb in dve nivi. Naslov: Spodnje Ga-
meljn št. 3, pošta Smartno pod Smartno
goro. 4314

Mesečno sobo
lepo meblirano, če mogoče s po-
sebnim vvhodom, išče s 1. julijem
ali pozneje industrijski urad-
nik. Ponudbe pod „Mirno sta-
novanje 4341“ na upravništvo
Slov. Naroda. 4341

Prodajalko,
zveščano v trgovini s papirjem sprej-
me Učiteljska knjigarna v Ljub-
ljani. 4307

TRGOVINA
z mešanim blagom se odda v najem.
Več se izve pri Albinu Schönher,
Leskovec pri Krškem. 4282

Trgov. učencu
s potrebno šolsko izobrazbo, poštenih
staršev, zdravega in katoličana veseli
do trgovine, sprejme takoj in pod
ugodnimi pogoji firma J. Kralj,
Kranj (Gorenjsko). 4302

la splitski Portland cement
se dobi pri trdki Mihael Omahen,
Višnjagora v vsaki množini po najnižji
konkurenčni ceni. Takojšnja dobava,
sveže blago, dobavno na razne postaje
franco. 4304

Oglas.
Zagrebački paro i umjetni mlin,
Zagreb,
brzojavi: „Paromlin“, Zagreb,

preporučuje uz veoma povoljne cijene
svoje izvrstne proizvode: pšenični
griz, brašno (moko) i mekinje, kukur-
uzni griz, brašno i mekinje, ječme-
nu kašu (ješprenj) brašno i mekinje,
rafinirano bijelo i kućno brašno i me-
kinje, nadalje kukuruz u zrasu sa
svoje skladišta u Zagrebu. 4143

KLOBUČAR

le prvovrsten delavec za izdela-
vanje slamenih klobukov za gospode,
klobučevinastih in kaširanih klobu-
kov za dame se išče za Bu-
karest. Ponudbe v nemščini z
referencami in zahtevno plače na
tovarno klobukov

FRATI GOLDSTEIN
Calea Vacaresti 3, Bukarest.

Enonadstropna hiša

z vrtom in stavbiščem na Domobranski cesti šte. 7 v Ljubljani v
dobrem stanju, v pritličju in v I. nadstropju po dvoje stanovanj,
stanovanje tudi v kleti, v I. nadstropju parketna tla, stranišča z izpla-
kovanjem, hiša kanalizirana ter do leta 1925 davka prosta, se pro-
da dne 27. junija 1921 ob 9 uri dopoldne potom prostovoljne
sodne dražbe v pisarni notarja dr. Kuharja, Kolodvorska ulica št.
3 v Ljubljani. — Skupna stavbna vrednost stavbišča (432 m²),
vrta (534 m²) in poslopja (202 m²) ter železne in lesene ograje
K 645.030. — Izklicna cena 500.000 K. Dražbeni pogoji so na
vpogled pri notarju Kuharju.

Kavana-restavran

sa luksuznim barom, modernim komfortom, velikom terasom, radi
obiteljskih okolnosti

za prodati.

Ponudbe pod „LUXUSBAR“, slati na Medjunarodni novinski i
oglasni zavod d. d., Zagreb, Ilica br. 21.

Ravnatelj in z najnovejšim materijalom opremljena

TISKARNA ANTON RODÉ

Celje, Razlagova ulica šte. 12.

Izdajajo vsakovrstne tiskovine za urade,
vojaške oblasti, notarje, trgovce in obrt-
nike, družba in zasebnike. Tiska knjige,
brošure in časopise. Umetniške tisko-
vine in barvne tiskovine vseh vrst. Postrežba
strogo solidna in po konkurenčnih ce-
nah. Prorabljeni in vzorci žrk brezplačno
na razpolago. Lastna knjigo-
veznica izvršuje vsa v stro-
ko spadajoča dela.

Lastna izdelovalnica

štampljki iz kavičuka.

Medić, Rakovec & Zankl

preje A. Zankl sinovi.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. D. z. o. z. Skladišče: Novisad.
Brzjavci: Meraki, Ljubljana. Telefon: 64.

Emailni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke,
vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (Gips), mastenec (Feder-
weiss), strojno olje, karboline, steklarski in mizarski klij, ple-
skarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to
sroko spadajoči predmeti.

„MERAKL“. Lak za pode. „MERAKL“. linoleum lak za
pode. „MERAKL“. Emailni lak. „MERAKL“. Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Potrebno in koristno je

da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike
po našem posredovanju potom kr. poštno-čekovnega urada.

Pazite, da boste naznanili pošljatelju **natančni znesek**, ki
ste ga sprejeli, in dan, ko Vam je bil izplačan.

Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v
stari domovini in vsled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po
poštah Vas to prosimo.

Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj
v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se dobe ljudje, ki posebno
sorodnikom radi prikrivajo sprejem poslanega denarja, češ, bo raje še
poslal, ker bo mislil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo naspro-
tno. Ko se po oficijelni preiskavi pošljatelji prepriča, da je bil denar
pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogokrat dolgo
traja, predno se odloči poslati zopet kak denar.

Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki vsled
malomarnega poskovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mese-
cev na poslani denar, da priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki
pošiljati denar potom naše banke.

Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Odda se generalno zastopstvo.

Velike toornice in rafinerije
stekla na Čehoslovaškem od-
dajo samoprodajo vseh pred-
metov iz stekla in steklenin.

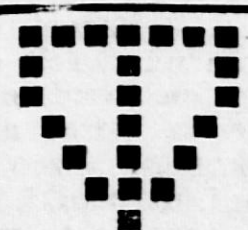
Dopisi pod:

„Glaswarendustrie 7114“ na Huno-
cenbüro J. Danneberg I. Singersstr. 1.
Wien (Österreich).

Zoeza toornic kameninastega
blaga (Steingut) na Čehoslo-
vaškem odda samoprodajo ka-
menin, fajence itd. itd.

Dopisi pod:

„Steingutindustrie 7114“ na Huno-
cenbüro J. Danneberg I. Singersstrasse 1.
Wien (Österreich).

**Vizitke, kuverte in pisemski
papir s firmo kakor vsako-
:: vrsne druge tiskovine ::**

izvornje točno

„Narodna tiskarna“.

Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.